

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ : ਸੈਲਫੀ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਸਵੇਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਸਕੇ।

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਅਕਸਰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਿਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਛੁੱਟੀਆਂ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਡਲਹੌਜੀ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਡਲਹੌਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਫੈਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰਦਿਆਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਵਾਓ' ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਵਿੱਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਖਜਿਆਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ। ਰਸਤੇ 'ਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਨਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਖਜਿਆਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਝੀਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲੱਗੇ ਦਿਰਦਾਰ ਦੇ ਦਰਖਤਾਂ ਕਾਰਨ ਝੀਲ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਏਨਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲਾਂ 'ਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਜ਼ਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਇਕ ਅੰਤਰ ਦੇ ਚੀਖਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉੱਪਰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।

“ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ... ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ...” ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਇਕ ਅੰਤਰ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗੀ। ਇਕ ਸੈਲਾਨੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ ਅੱਖ ਨੇ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਝੀਲ ਦੀ ਦਲਦਲ 'ਚ ਡਿੱਗਦਿਆਂ ਹੀ ਦਬੋਚ ਲਿਆ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਛੁੱਟ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਚਿੱਕੜ ਨਾਲ ਲਿੱਖਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੀਨ ਨਾਲ ਲਗਾ ਲਿਆ।

“ਉ... ਹੋ... ਸਭ ਚਲੇ ਗਏ!” ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਸਭ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੌਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਪਰ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਤਾਂ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦੇ

ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਰੇਲਵੇ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ, ਦੁਹਰਿਆਣਾ, ਮੋਹਾਲਾ, ਏਟਾਰੀ-ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕੀ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰਗ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਪੁਲ ਅਤੇ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਰੋਡ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਜੰਕਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਟਾਰੀਓਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਦਘਾਟਨ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫਲਾਈਓਵਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਲਗਭਗ 34 ਕਰੋੜ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੀਰ 22 ਕਰੋੜ 68 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖਰੀਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਚੀ ਹੋਈ ਕਰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪਰੇਚ ਰੋਡ ਸਮੇਤ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ 985 ਮੀਟਰ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 725 ਮੀਟਰ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ 14 ਮੀਟਰ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਈਕੋ-ਫਰੈਂਡਲੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵੀ ਆਰ.ਸੀ.ਸੀ. ਡਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ

ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ

ਵਾਂਚੇ ਦੇ ਕੰਮ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ 3,100 ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਜਿਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 400 ਨਵੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਵੀ ਜਲਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੁਜ਼ੂਰਗ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ

ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ 3,100 ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਜਿਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 400 ਨਵੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਵੀ ਜਲਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੁਜ਼ੂਰਗ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ

ਸਿਰਫ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਰੇਨਾਂ ਅਤੇ ਰਜਵਾਹਿਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਰੁਕਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਹਟ ਹਾਰਵੈਸਟਿੰਗ ਦੀ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਸੜਕਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਜਿਮਾਂ, ਸੁਰੱਖਾ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ

ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ...

ਜਦੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪਦਵੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਆਕਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੁਣ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੋਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਪੱਧਰ ਲਾਏ ਜਾਣ ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਖ਼ੋਲਾਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਪੱਧਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਖੁਦ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ, ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕੀਤੇ, ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸੰਗਤ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੇ ਪੱਧਰ ਲਾਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਅੱਜ ਮੋਰੇ ਲਿਲਾਫ਼ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ? ਸੰਗਤ ਸੁਝਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਰਵਉੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਹੋਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੋਰੇ ਲਿਲਾਫ਼ ਕੁੱਝ ਲਈ ਕੋਈ ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਠਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਅਜਿਹਾ ਜਨਤਕ ਸਮਰਥਨ ਜੁਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੁੰਗਾਰੇ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੋਰੇ 'ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਉੱਤਰ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਿਹਾ ਭਾਜਪਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਮੈਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਰੋਜ਼ਗਾਰ, ਪਾਣੀ, ਬਿਜਲੀ, ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਦੱਸੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਨਕਲ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵੱਡੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੱਤਰ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਹੀ ਸਰਵਉੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਗਤ ਹਰ ਕਦਮ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਨੋਚ-ਨੋਚ...

ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਘਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਉਹ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ 100 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਤਾਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਡੁੰਡ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ

ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰ...

ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸੋਲਾਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਗੋਂ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਚਾਲੇ ਮੰਛੀ ਪਾਲਣ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਤੰਟੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਉਰੂਗਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਿਲ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸੋਲੇਜ਼ ਦੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਾਸ਼ਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 20ਵਾਂ ਭਾਸ਼ਣ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਿਛਲੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਭੂਟਾਨ,

ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ 'ਚ ਭੂਚਾਲ ਕਰਕੇ 1,430 ਮੌਤਾਂ ਦੀ...

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਹੀ ਗਾਰਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੈਲਸੀ ਰੋਡਰੀਗੇਜ਼ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾ ਗੁਆਇਆ ਵੱਲ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਯਾਤਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਲਿਸ, ਵਾਇਰ ਡਿਗਰ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੂਚਾਲ ਕਾਰਨ ਕਰਾਕਸ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਤੰਟੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੌਂਕੇ

ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿਟਿੰਗ ਜੱਜ...

ਅਤੇ ਬੇਦਾਗ਼ ਨਿਆਇਕ ਕਰੀਅਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 10 ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਦਸੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ

ਗਵਾਹ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜ....

ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਥੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦਾ ਪਿੱਠਵਰਤੀ ਕਾਰਜ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪੁਲਿਸ

990 ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਨਾਲ ਘਰ ਨੇੜੇ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਮੁਫ਼ਤ ਇਲਾਜ

ਅਤੇ ਉਥੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨਾਂ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਯੋਜਨ ਦੌਰਾਨ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕਿੰਗ ਪੁਲਿਸ

ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ...

ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਡੇਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਮਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2026 ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਸਮਾਨ ਤੱਕ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ...

ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ਬੰਧਿਤ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿੱਥੇ INS ਦੁਨਾਗਿਰੀ, INS ਸੰਦੇਪਕ ਅਤੇ INS ਆਗਰਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੱਕ, ਸਭ ਕੁਝ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਹੈ। ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਦੇਸ਼ ਨੇ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਸੀ-295 ਜਹਾਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਮੋੜ ਇਨ

ਕਾਰ ਖੱਡ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ 4 ਲੋਕਾਂ...

10:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਰਦਨਾਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਸਮਾਰ-ਉਰਾਈ ਲਿੰਕ ਰੋਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਲਟੋ ਕਾਰ ਬੇਰਾਬੂ ਹੋ ਗਈ, 300 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੀ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਤਿੰਨ ਲੋਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ

ਫਲਾਈਟ ਛੱਡਣ ਵਰਗੀ ਮੁਦਬਰਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਭਰੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਿਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਵਿੱਚ 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਗਜ਼ਟਿਡ ਛੁੱਟੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਮਨਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 29 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ, ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਦਫ਼ਤਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਹ ਛੁੱਟੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਥਾਈ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਰਿਹਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਸਟਿਸ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਹਤਗੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਥਾਈ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਰਿਹਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਸਟਿਸ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਹਤਗੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਥਾਈ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਰਿਹਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਸਟਿਸ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ

ਫਲਾਈਟ ਛੱਡਣ ਵਰਗੀ ਮੁਦਬਰਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਭਰੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ

ਫਲਾਈਟ ਛੱਡਣ ਵਰਗੀ ਮੁਦਬਰਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਭਰੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਏਅਰਪੋਰਟ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

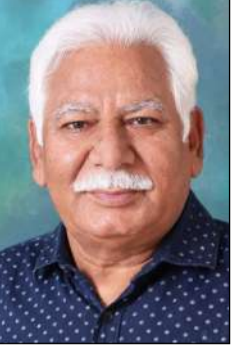

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਜੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਖ਼ਾਸੇ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ: ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 'ਸੇਫ ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਟਲ' ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 417 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 'ਵਿਲੇਜ ਡਿਵੈਂਸ ਕਮੇਟੀ' ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ 43 ਅਤੇ 'ਵੱਟਸਐੱਪ ਚੈਟ ਬੋਟ ਸੇਫ ਪੰਜਾਬ' ਰਾਹੀਂ 374 ਮੁਕੱਦਮੇ ਐਨਫੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਹੌਂਸਲੇ ਤੋੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਈ ਹੈ। ਮੁਹਿੰਮ ਹਾਲੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦਾ ਲੱਕ ਭੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1 ਮਾਰਚ 2025 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 821 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਹੋਏ। 1276 ਦੋਸ਼ੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 37 ਵੱਡੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 2023 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 10.05 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ 'ਚ 1000 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਐਕਸ਼ਨ ਹੋਇਆ। ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਅਨਵਰ ਗਿੱਲ ਤੇ ਅਭੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋੜੇ ਗਏ। ਅਨਵਰ 'ਤੇ 5, ਅਭੀ 'ਤੇ 2 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਖੰਨਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਾਣੇ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਠੀ ਗਲਾਡਾ ਵੱਲੋਂ ਢਾਹੀ ਗਈ। ਉਸ 'ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ 10 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਧੋਬੀਆਣਾ ਬਸਤੀ 'ਚ 2 ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਢਾਹੀਆਂ। ਨੀਤੂ ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਉਰਫ ਰੋਬੋ ਦੇ ਘਰ ਢਾਹੀ ਕੀਤੇ। ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ 16 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਚ ਘਰ-ਘਰ ਦਸਤਕ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਸ਼ਹਿਰ, ਕਸਬੇ, ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਆਸ ਬੱਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ: ਬੈਂਸ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਜੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਖ਼ਾਸੇ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਰੂਪਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸ: ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 'ਸੇਫ ਪੰਜਾਬ ਪੋਰਟਲ' ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀ ਗੁਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 417 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 'ਵਿਲੇਜ ਡਿਵੈਂਸ ਕਮੇਟੀ' ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ 43 ਅਤੇ 'ਵੱਟਸਐੱਪ ਚੈਟ ਬੋਟ ਸੇਫ ਪੰਜਾਬ' ਰਾਹੀਂ 374 ਮੁਕੱਦਮੇ ਐਨਫੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਹੌਂਸਲੇ ਤੋੜੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਈ ਹੈ। ਮੁਹਿੰਮ ਹਾਲੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਦਾ ਲੱਕ ਭੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1 ਮਾਰਚ 2025 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 821 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਹੋਏ। 1276 ਦੋਸ਼ੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 37 ਵੱਡੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 2023 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 10.05 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਫਰੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ 'ਚ 1000 ਕਿਲੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈਰੋਇਨ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਐਕਸ਼ਨ ਹੋਇਆ। ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਅਨਵਰ ਗਿੱਲ ਤੇ ਅਭੀ ਦੇ ਘਰ ਤੋੜੇ ਗਏ। ਅਨਵਰ 'ਤੇ 5, ਅਭੀ 'ਤੇ 2 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਖੰਨਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਾਣੇ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਠੀ ਗਲਾਡਾ ਵੱਲੋਂ ਢਾਹੀ ਗਈ। ਉਸ 'ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ 10 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਧੋਬੀਆਣਾ ਬਸਤੀ 'ਚ 2 ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਢਾਹੀਆਂ। ਨੀਤੂ ਤੇ ਰਮੇਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਉਰਫ ਰੋਬੋ ਦੇ ਘਰ ਢਾਹੀ ਕੀਤੇ। ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਨ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ 16 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿਚ ਘਰ-ਘਰ ਦਸਤਕ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਸ਼ਹਿਰ, ਕਸਬੇ, ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵੀ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਚੰਗੇ ਸਿੱਟੇ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਆਸ ਬੱਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਸੂਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਅਸ਼ਵਨੀ ਜੇਤਲੀ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਤਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਬ ਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਾਕਮ ਨੇ ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਫਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਸੱਤਾ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਧੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਪਣੀ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਉਸ ਰੁਹਾਨੀ ਤਖਤ ਤੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਤਮਿਕ ਸੁੱਧੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲੱਗਣਾ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਨ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੱਥ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਦਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ, ਆਪਣਾ ਰੁਤਬਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਢਾਲ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਥ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਅੱਗੇ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਅੱਜ ਜੋ ਕੁਝ ਵੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਿਰਦਾਰਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਰਾਹ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ

ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਇਹ ਰਾਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਰੀਲ ਬਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਅੱਜ ਜੇ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਾਲੀ ਕੁਰਸੀ ਬਹੁ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ? ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਕਰੇਗਾ।

ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੁਦ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿੰਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਤਾਕਤਵਰ ਹੋ ਜਾਣ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਕੁੰਡਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਲਗਵਾਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੇ ਆਹਨਾ ਕਾਰਨੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ

ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਜ਼ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤੀ ਛੋਟੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਸਭ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸੀ ਜਦੋਂ 1984 ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਯੋਜਨਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਰੂਹ ਤੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸੱਤਾਵਾਂ ਬਦਲ ਗਈਆਂ। ਹਾਕਮ ਬਦਲ ਗਏ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਕੇ ਨਰਕਾਂ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣ ਗਏ। ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅੱਜ ਵੀ ਸਰਬ ਉੱਚ ਹੈ, ਉੱਚੇ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸਰਬ ਉੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਇਹ ਰਾਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਰੀਲ ਬਣਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ

ਪਏ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਥ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਬੇਨੇ ਚਾਪਲੂਸ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰ ਤੋਂ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣਾ ਅਸਥਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਹੋਣਾ ਸਦੀਵੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਆਤਮਿਕ ਨਿਮਰਤਾ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਸੱਤਾ ਦੇ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਾਕਮ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਹਰਕ

ਜਾਣ ਅੱਜ ਜੇ ਉਹ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਾਲੀ ਕੁਰਸੀ ਬਹੁ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ? ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਵਿਵਾਦ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ, ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਫ਼ੇ ਆਇਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਖਿਆਇ ਜੁੜੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸ਼ਾਹ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਰਾਹ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਤਿਆਗ ਦਾ ਹੈ, ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗਲਤੀ ਤੇ ਪਰਦੇ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੂੰ ਪੱਥ ਦੇਖੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮਤੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆਂ ਤੇ ਬੇਨਕੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪਤਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਬ ਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚ ਸਕਦਗੇ।

ਸ: ਬੈਂਸ

ਉਹ ਗਲੀ ਕਿਹੜੀ ਜਿੱਥੇ ਭਾਗੋ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਪੱਥ ਸਰਪੰਚਾਂ, ਨੰਬਦਾਰਾਂ, ਸੰਤੋਰਵਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਰੋਹ ਅਤੇ ਦਾਅਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮਜ਼ਾਲ ਐ ਕਿਸੇ ਦੀ, ਕਿ ਉਹ ਪੱਥ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਨੂੰ ਬੱਲ ਦੇਵੇ, ਪੱਥਾਂ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਮੰਨਦਾ। ਸਥਾਨਕ ਪੱਥਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੱਥਰੀ ਹੀ ਸਰਪੰਚੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪੱਥਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਸਾਡੇ ਤੇ ਘਾਗ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਸਰਪੰਚੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਿੰਡਲ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਤੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਸਿਆਸੀਕਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਹੋਇਆ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁਨਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ, ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਭਾਵ ਸਿੱਖੀ ਵੰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਹਰ ਵੇਰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਸੂਝ ਬੂਝ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਮੱਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਭਾਵਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਆਵੇ, ਕਿ ਹੁਣ ਇਕੱਠੇ ਇਕੱਠੇ ਵੋਟਰ ਨਾਪਾ, ਕਿਵੇਂ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਿਆ ਜਾਵੇ, ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਾ ਬਾਜੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਕੋਲਡ ਡਰਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਰ, ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੱਧ ਗਏ, ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਘਟ ਗਿਆ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਲੋਕ ਘੱਟ ਬਣ ਗਏ, ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਬਦਲੇ ਮੋਢਾ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਗੀਤ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆ ਗਏ ਕਿ - ਸਾਡੇ ਸਰਪੰਚ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਕੁੱਟ ਦਿਓ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਹੁਦੇ ਦਾ, ਕੀ ਸਤਿਕਾਰ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਲੋਕੀ ਨੀਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਏ। ਘਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਕਿ ਪੱਥਰੀ ਤੇ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੱਥਰੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮੋੜਿਆ, ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੁਸ

ਜਾਵੇਗਾ। ਮੋਹਤਵਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਆਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸਥਾ ਸੇਠੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਰਬ ਸੇਠੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੱਦਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਲਾਲਚ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਭਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਬ ਸੇਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਬ ਸੇਠੀ ਹੋ ਗਈ, ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਾ ਮੱਸਾ ਇਕੱਠੇ ਵੋਟਰ ਨਾਪਾ, ਕਿਵੇਂ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਿਆ ਜਾਵੇ, ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਾ ਬਾਜੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਕੋਲਡ ਡਰਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਰ, ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੱਧ ਗਏ, ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਘਟ ਗਿਆ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਲੋਕ ਘੱਟ ਬਣ ਗਏ, ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਬਦਲੇ ਮੋਢਾ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਗੀਤ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆ ਗਏ ਕਿ - ਸਾਡੇ ਸਰਪੰਚ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਕੁੱਟ ਦਿਓ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਹੁਦੇ ਦਾ, ਕੀ ਸਤਿਕਾਰ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਲੋਕੀ ਨੀਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਏ। ਘਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਕਿ ਪੱਥਰੀ ਤੇ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੱਥਰੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮੋੜਿਆ, ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੁਸ

ਜਾਵੇਗਾ। ਮੋਹਤਵਰ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਆਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸਥਾ ਸੇਠੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਰਬ ਸੇਠੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੱਦਾਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਅੱਜ ਲਾਲਚ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਭਲੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਬ ਸੇਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਬ ਸੇਠੀ ਹੋ ਗਈ, ਵੋਟਾਂ ਵਾਲਾ ਮੱਸਾ ਇਕੱਠੇ ਵੋਟਰ ਨਾਪਾ, ਕਿਵੇਂ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਿਆ ਜਾਵੇ, ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਾ ਬਾਜੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਕੋਲਡ ਡਰਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਰ, ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਈਆਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੱਧ ਗਏ, ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਘਟ ਗਿਆ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਲੋਕ ਘੱਟ ਬਣ ਗਏ, ਨੇਤਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਬਦਲੇ ਮੋਢਾ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਗੀਤ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆ ਗਏ ਕਿ - ਸਾਡੇ ਸਰਪੰਚ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਕੁੱਟ ਦਿਓ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਹੁਦੇ ਦਾ, ਕੀ ਸਤਿਕਾਰ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਲੋਕੀ ਨੀਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਏ। ਘਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਕਿ ਪੱਥਰੀ ਤੇ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵਸਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੱਥਰੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਮੋੜਿਆ, ਤਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੁਸ

ਦੀ ਭੁੱਖ ਜਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕੀ ਧਨ ਕਮਾਉਣ, ਲਈ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਰੀਲ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਤੱਕ, ਭਗਿੰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦਲ ਦਲ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਖੁਬ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਕੋਈ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੀਡਰ ਉਗਲਾ ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ, ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਯੋਗੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰ ਘੱਟ, ਪੱਥਰ ਜਿਆਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਘਰ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਮੌਜੂਦ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਨੇਤਾ ਗਨ ਬਣ ਗਏ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੁਲਾਰੇ ਜਿਆਦਾ ਹਨ, ਦਰਸ਼ਕ ਘੱਟ, ਹੁਣ ਸੁਣੇ ਕਿਹੜਾ, ਕਾਫ਼ ਰੋਲੀ ਪੈ ਗਈ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਧ ਗਈ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਦੱਬਦੇ ਵੱਜਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦੱਬਦੇ ਵਿੱਚ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲਈਏ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਰੋਝ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰੇ ਬੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਹਰ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਲਾਲਸਾਵਾਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਤਾਂ ਨੇਤਾ ਹਨ। ਆਪਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦੋਸ਼, ਜੰਗਲ ਦੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਅੰਗ, ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚਿੱਠੀ, ਕੱਟ ਬਣੇ, ਅੱਜ ਲੋਕ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਮਾਨਦਾਰ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ

ਕਰ ਕਰਨੇ ਹਟ ਗਏ ਹਨ। ਤਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਬਦਲੀ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਰੀਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਰੋਝ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭੁੱਖ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਲੰਘਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਕਲਗੁਰੀ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਆਸ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਭੁੱਖ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਤੋਂ, ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਿ ਨੇਤਾ ਜੀ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨਰਕ 'ਚ ਜਾਂ ਸਵਰਗ 'ਚ, ਨੇਤਾ ਜੀ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ਧਰਮਰਾਜ ਜੀ ਪਹਿਲੀ ਕੁਰਸੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਕਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂਗੇ, ਨਰਕ ਸਵਰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕਲਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਵਰਗ ਨੂੰ ਨਰਕ ਅਤੇ ਨਰਕ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮਰਾਜ ਜੀ ਵੀ ਵੱਧ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ, ਕਿ ਨੇਤਾ ਜੀ, ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਸਕਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਤੇ ਵੀ ਠੰਡੀ ਨਿਗਾ ਰੱਖਿਓ। ਜੋ ਅੱਜ ਗਲੀ ਗਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੀ ਆਂ ਇਹਨਾਂ ਭਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਪੁਟਾਮ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੰਡੀ ਪਹਿਰੇ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰੇ ਬੰਦੇ ਹੋ ਕੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵੀ ਆਪ ਸਾਂਭ ਲਈ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਘਰ-ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨੇਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਪੁਟਾਮ, ਜਿਹੜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੇਤਾ ਗਿਰੀ ਬਹੁਤ ਅੱਧੀ ਹੋ, ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਜਾ ਦਾ ਜੌਤਾ ਨਹੀਂ। ਅੰਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਜਗਸੀਰੀ ਦਾ ਵੀ ਬੋਲੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ... ਮੁੰਡਾ ਸਿੱਖ ਗਿਆ ਲੀਡਰੀ ਕਰਨੀ, ਗੀਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੀਆਂ।

ਸੰਪਾਦਕੀ : -9878197000

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਬੈਂਸ ਟੈਕਸ ਦਾ ਅਸਲ ਸੱਚ...

ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕ-ਕਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਪਜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਚਰਚਿਤ ਕਥਾ ਹੈ, ਤਰਵਾਨਕੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੈਂਸ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਮੁਲਕਰਮ ਦੀ। ਇਸ ਕਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਢੱਕਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤ ਨਾਂਗੋਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਕੱਟ ਕੇ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਕਥਾ ਬਹੁਤ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਅਸਲ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਫਿਕਸ਼ਨਲ ਭਾਵ ਕਾਲਪਨਿਕ ਚਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਇਸ ਕਥਾ ਤਰਵਾਨਕੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਰਵਾਨਕੋਰ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਪੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ : ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰੁਝਾਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬੇਹੱਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ (ਨੋਟ-ਬੁੱਕਸ) ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਿਖਤੀ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵੱਲ ਰਹੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਦੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਪੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਧੂਰਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੁਰਾਹੁਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ

ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੱਥੀਂ ਲਿਖਿਆ, ਦਸ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣੇ ਹੋਏ ਪਾਠ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਖ਼ਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਗਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁੱਸਿਆਰ ਬੱਚੇ ਵੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਭੁੱਖੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਬਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੰਮ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਛੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਡਰਾਂ ਜਾਂ ਚੈਕਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬੁੱਠ ਬਹਾਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗ ਕੇ ਸਿਰਫ ਫੋਟੋਸਟ ਕਰਵਾ ਕੇ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫੋਟੋਸਟ ਕੀਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਧਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮੋਢਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਵਰਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮਾਂ ਖੇਡਣ ਜਾਂ ਰੀਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਅਵੇਸਲਤਾ ਵੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਸਾਰੀਆਂ ਨੋਟ-ਬੁੱਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਲ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਬੱਚਾ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਖ਼ੁਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਮ. ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਾਪੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਹੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀ.ਟੀ.ਐੱਮ. ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮੋਬਾ.: 9855100952

ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਾ ਰੱਖਿਆ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਬੇਧਿਕਾਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਸ਼ੁੱਕ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇ ਵੱਲ ਅਤੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੇ ਖ਼ੌਫ਼ ਦੀ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਦੇਖਦੀ ਸੀ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੁਖਦ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ, ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਵਿਵਹਾਰ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਪਾਲਣਾ ਬੇਸ਼ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਡਿਜੀਟਲੀਕਰਨ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸਿੱਕਾ-ਵਿੱਡੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਭੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਬਣਾਉਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਐਕਟ, 2026 (Jan Vishwas Act, 2026) ਅਤੇ 2023 ਦੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕ-ਅਨੁਕੂਲ-ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ-ਅਨੁਕੂਲੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਸ ਦੇਣ ਲਈ, ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਮੂਲੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣਾ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ, ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਦਰਦਸਹੀ ਸਮਾਧਾਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਢਾਂਚਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ, ਜੇਕਰ ਉਹ 'ਤਸੱਲੀਖ਼ਬ ਸਮੱਸ਼ੇਟੀਕਰਣ' ਨਹੀਂ ਦੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਬਸਤੀਵਾਦ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸ਼ੱਕ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ 1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪੁਰਾਣੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਯੁੱਗ ਦੇ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੀ ਸਮਾਧਾਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਢਾਂਚਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ, ਜੇਕਰ ਉਹ 'ਤਸੱਲੀਖ਼ਬ ਸਮੱਸ਼ੇਟੀਕਰਣ' ਨਹੀਂ ਦੇ ਪਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਬਸਤੀਵਾਦ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸ਼ੱਕ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਲਵੋ, ਜੋ ਅਪ੍ਰੈਟਿਸਿਪ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਅਪਣੇਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਸਫਲਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕਾਰਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਕਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਲਾਜ਼ - 'ਜਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਕਾਨੂੰਨ, ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦੇ

ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ 12 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 2026 ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ 2023 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ 42 ਐਕਟਾਂ ਦੇ 183 ਪ੍ਰਾਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਯਤਨ ਨੇ

ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2026 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਮਿਸ਼ਨ - ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪੀਐੱਮ ਨੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਸਕਾਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਤਕਾਲੀ ਪੀਐੱਮ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦਾ ਸਿਰਫ 15% ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਾਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਿਆਉਣਾ, ਨਾ ਸਿਰਫ

ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵਾਗਤਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜ਼ੋਨਾ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਿਆਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ - ਇਸ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਸਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਗਲੋਬਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਮਾਇਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੱਕ, ਤਕਨੀਕੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 2014 ਤੋਂ 2025 ਦਰਮਿਆਨ ਐਂਡਫੀਓਈ ਵਿੱਚ 143 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਂਡਫੀਓਈ ਵਾਧਾ ਦਾ ਇਹ ਉਤਾਨਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। 'ਜਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 2026' ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ

ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਰਫਤਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। 5.5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਂਡਿੰਗ ਮਾਮਲਿਆਂ—ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਬਦਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 40 ਕਰੋੜ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ— ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਹੈ; ਇਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਿੱਧੇ ਸਖ਼ਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਖ਼ਤ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਬਦਾਲਿਆਂ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਸਨ ਹੁਣ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੀਯੂਸ਼ ਗੋਇਲ
(ਲੇਖਕ ਕੇਂਦਰੀ ਵਣਜ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਹਨ)

ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਮਰ ਰਹੇ: ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਦੇਸ਼ ਉਸ ਦੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਗੌਤਾਮ ਦਿਵਸ - (ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਮਰ ਰਹੇ) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਸਮਾਪਨ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਦੀਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਗਣਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ: "ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ,

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨੀਵੇਂਤ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਭਾਵਨਾ ਸਾਡੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ, ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ, ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਜਨ-ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ। ਨਿਆਂ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ

ਇੱਛਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 1975-77 ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੌਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਖਾਇਆ। ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਯਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵੱਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ

ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ - ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ, ਅਨੁਕੂਲ ਕਰਨ, ਆਤਮ-ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਉਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ। ਸਮਕਾਲੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਲਗਭਗ ਅੱਠ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਸਗੋਂ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਗੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼, ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਚੱਲ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਕਤ ਲੋਕਤੰਤਰ ਜਾਗਰੂਕ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਨ-ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਉਥਾਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀਆਂ ਜੀਵੰਤ ਗਥਾਵਾਂ ਇਸ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਰਿਪੋਜ਼ਟਰੀ (ਡੀਡੀਆਰ) ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ 'ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਾ ਅੰਮਿਤ ਮਹੱਤਵ' (ਏਕੋਏਐੱਮ) ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਮੋਹਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ। ਡੀ ਡੀ ਆ ਰ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਸਾਹਸ ਅਤੇ ਜਨ-ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਅਣਸੁਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਣਸੁਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 10 ਲਘੂ ਫ਼ਲਮਾਂ (ਫ਼ੀਟੀਆਂ ਫ਼ਿਲਮਾਂ) ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵੰਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ

ਸਾਹਸ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜਿਹੜੇ-ਜਾਗਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ - ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਖ਼ਰਾਓ ਲਕਸ਼ਮਣਰਾਓ ਖੇਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਜੋਂ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਫ਼ੂਲਾ ਸੁਰਿਆਨਾਰਾਇਣ ਰੌਡੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਂਦੋਲਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਯਾਦ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਰਾਸਤਾਂ ਦਾ 11ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਪਰੋਹ ਦਾ ਜਨਮ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਸੇਵਾ, ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੰਦਾਗੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਮਲਾਕਵੀ ਚੱਟੋਪਾਧਿਆਏ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਗੁਰੂਕੁਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਨਵਿਆ ਸਕਣ। ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ, ਸੇਵਾ ਪਰਵ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਗੌਤਾਮ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦਿਯ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸੁਨਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋ

ਐਨਸੀਸੀ ਗਰੁੱਪ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਸੀਏਟੀਸੀ-62-ਕਮ-ਡਰੋਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਦਿੱਲੀ-ਜੀ
ਐਨਸੀਸੀ ਗਰੁੱਪ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਕਮਾਂਡਰ, ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਐਸਐਮ, ਵੀਐਸਐਮ, ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਾਲਾਨਾ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ-ਕਮ-ਡਰੋਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਫਸਟ ਅਫਸਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਏਐਨਓ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੈਂਪ ਕੈਂਪ ਕਮਾਂਡਰ ਗਰੁੱਪ ਕੋਲਟ ਥੀਐਸ. ਗਿੱਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕੈਂਪ ਕਮਾਂਡਰ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਰਜਿੰਦਰ ਮਦਾਨ ਕੈਂਪ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਰੋਨ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਏਅਰੋਮੋਡਲਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕੈਂਪਟਨ ਐਮ ਐੱਸ. ਚਾਹਲ, ਸੀਜੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਨਸੀਸੀ ਕੈਂਪਟਨ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਗਰੁੱਪ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਸਮੀ ਗਾਰਡ ਆਫ ਆਨਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਰਜਿੰਦਰ ਮਦਾਨ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੇ ਸੰਗਠਨ, ਸਿਖਲਾਈ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਰੋਨ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਚੀਮਾ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਹੋਸਟਲ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਕੈਂਡਿਡਾ ਦੀ ਡਾਇਨਿੰਗ ਮੈਸ, ਫਾਇਰਿੰਗ ਰੇਂਜ, ਡਰੋਨ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਏਅਰੋਮੋਡਲਿੰਗ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਡਲਾਈ ਮਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੈਂਪ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਸਟਾਫ, ਐਸਸੀਏਟ ਐਨਸੀਸੀ ਅਫਸਰਾਂ (ਏਐਨਓ) ਅਤੇ ਕੈਂਡਿਡਾ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਈਵ ਫਾਇਰਿੰਗ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਸੰਚਾਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 403 ਕੈਂਡਿਡਾ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਚੀਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੁਣਾਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਕਸਤ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੈਂਡਿਡਾ ਕੋਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਥਰ ਰਹੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਂਡਿਡਾ ਨੂੰ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ

ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਗਰੁੱਪ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਵੈਟਿੰਗ, ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਚਰਣ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਂਪ ਕਮਾਂਡਰ, ਡਿਪਟੀ ਕੈਂਪ ਕਮਾਂਡਰ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸਥਾਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਟਾਫ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁਚੱਜੇ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਂਡਿਡਾ ਨੂੰ ਹੁਥਿਅਾਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ, ਪੇਸ਼ੇਵਰਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੌਰਾ ਕੈਂਪ ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਕੈਂਡਿਡਾ ਨਾਲ ਚਾਹ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਖਲਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸਰਗਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਵਿਖੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਰ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਗੁਰਮਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਵਿਖੇ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਜਵੱਦੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਹੋਟਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਜੁੱਤੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ 'ਸ਼ਬਦ' ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਉਸ 'ਬਾਣੀ' ਦੇ ਲੜਕ ਲਾਇਆ ਜੋ ਰੱਬੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬ੍ਰਹਮ

ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੈ। ਰੱਬੀ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਕਲਿਆਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਸਾਡੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਜਿਹੜੀ ਬਾਣੀ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੇ ਅਸਲ ਉਹ

ਸ਼ਬਦ ਤਾਂ ਅਗੰਮੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਮਾਧਿਅਮ ਹੀ ਬਣੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਆਟਲ, ਨਾਮ ਦੇ ਬਹਿਬ, ਹਲਤ ਪਲਤ ਦੇ ਰਾਖੇ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਰੀਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਮਨਮਤ ਹੈ, ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਮ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਦਾ ਆਪਾਰ ਬਾਣੀ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੰਡੇ ਮਿੱਠੇ ਜਲ ਦੀ ਛਬੀਲ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੰਟ ਵਰਤਿਆ।

ਹਰੀਓਮ ਸੇਵਾ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਵਾਨਾ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਤਮਨਾ ਬੇਦੀ
ਹਰੀਓਮ ਸੇਵਾ ਮੰਡਲ (ਹਰਿ.) ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਯਾਤਰਾ ਮਾਰਗ ਬਾਲਟਾਲ-ਦੁਮੇਲ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ 21ਵੇਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਭੰਡਾਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਰੀਓਮ ਸੇਵਾ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ 3 ਟਰੱਕ ਗੱਡੀਆਂ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੇ.ਕੇ. ਗਾਥਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰੀਓਮ ਸੇਵਾ ਮੰਡਲ (ਹਰਿ.) ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ਰਾਈਨ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਸੀਆਂ ਲਈ ਭੋਜਨ, ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਸਨੈਕਸ, ਰਾਤ

ਲਈ ਕੇਸਰ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਚਾਹ-ਕੋਫੀ ਆਦਿ ਦਾ 24 ਘੰਟੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਬਰਦਾਨੀ ਲਈ 3 ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੋਸ਼ਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਭੋਜਨ, ਨਹਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਹੀਨਾ ਸਿੰਗਲ (59

ਰੱਖਣ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਭੁਸ਼ਟ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੰਸੀ ਲਾਲ, ਮੰਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਗੋਰਵ ਮਹਿੰਦਰੂ, ਸਕੱਤਰ ਪੁਨੀਤ ਮਿੱਤਲ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਦੀਪਕ ਗੋਇਲ, ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਗਲਾ, ਮਿੱਟੂ ਸਿੰਗਲਾ, ਕਰਨ ਗਾਥਾ, ਨਰੇਸ਼ ਸਰੀਨ, ਡਾ. ਸੁਨੀਲ ਬਾਕਾ, ਰਜਤ ਬਾਂਸਲ, ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਬਾਂਸਲ, ਜਿਮੀ ਗਾਥਾ, ਅਨਿਲ ਚਾਵਲਾ, ਹੇਮੰਤ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੰਕੇਤ ਗੋਇਲ, ਕੇਵਲ ਸ਼ਮਾ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ 3 ਜੁਲਾਈ, 2026 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 28 ਅਗਸਤ, 2026 ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। 57 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਬਾਲਟਾਲ-ਸੋਨਮਰਗ ਅਤੇ ਨੁਨਵਾਨ-ਪਹਲਗਾਮ ਦੋਵਾਂ ਮਾਰਗਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਮਾਪਤ ਸਾਵਣ ਦੀ ਪੂਰਮਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰੱਖਣੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਾਮਗੜੀਆ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਤਮਨਾ ਬੇਦੀ
ਰਾਮਗੜੀਆ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ, ਮਿਲਰ ਗੰਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕਨਵੋਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਲ ਆਫ ਆਨਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਖ਼ੁਬ ਸਾਹਿਬ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਡਾ.

ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ 400

ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਗਿਆਨ ਇਸ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਰਤਣ, ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਅਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵਰਨਣਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਚਾਨਣ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਕਾਲਜ ਨੇ ਸਦਾ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਵੀ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਹੋਟਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਰਾਮਗੜੀਆ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਦ੍ਰਿੜ ਲਗਨ ਅਤੇ ਜਨੁਨ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਚੇ ਸਿਖਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਾਮਗੜੀਆ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਰਾਮਗੜੀਆ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਕਾਲਜ ਪਹੁੰਚੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਤ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਲੱਟੇ ਜੀ ਨੇ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗਾਇਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਕਲਪ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਰਾਜਪਾਲ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 21 ਹੋਟਲਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਕਾਰੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਤਮਨਾ ਬੇਦੀ
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸੰਕਲਪ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਕਾਰੀ ਸੰਘ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਟਲਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚਰਚਾ ਸਮਾਨ ਸੇਵਾ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਕਲਿਆਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ

ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ 'ਵੱਦੇ ਮਾਤਰਮ' ਦੇ ਗਾਇਨ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਸਵਾਗਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ। ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਵਾਂਝੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੁਣ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਾਥੇ ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਵੱਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 1986 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤੋੜ ਤਨੇਜਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਹਿੰਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਵਿਜਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, 'ਸੰਕਲਪ' ਯੋਗ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਮ ਨ ਖ ਤ ਾ , ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਕਰੁਣਾ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਆਈ.ਏ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਗਰੀਬਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਾਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ

ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਉਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਝੁੱਗੀ-ਝੱਪੜੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਝੱਲੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਜਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ

ਤਨੇਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਰਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ

ਜੁੜੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਾਨਣ ਪਾਇਆ ਕਿ 'ਸੰਕਲਪ' ਰਾਹੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 10,000 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਕਲਪ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ

ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 23 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 21 ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁਝਾਅ-ਮਾਨਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੜਵੰਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ। ਪੂਰਾ ਸਮਾਗਮ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਕਾਗਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਕਰੁਣੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ 'ਸੰਕਲਪ' ਦੇ

ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਨਿਵੇਸ਼ਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੰਕਲਪ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਉੱਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਤ ਸੂਦ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓ : ਡਾ. ਦਰਪਣ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ

ਐਸਐਸਪੀ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਇੱਕ-ਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਖੰਨਾ/ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਈ 'ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ' ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ (ਐਸ ਐਸ ਪੀ) ਡਾ. ਦਰਪਣ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਹਾਯਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚ ਲੈ ਕੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਦਰਪਣ ਆਹਲੂ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਤੱਏ ਹੋ ਮਾੜੇ ਅੰਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਲਾਈ ਗਈ ਮੁਹਿੰਮ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਗੁੰਗਾਮ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਇਕ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ

ਦਾ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ ਲਈ ਡੋਲੇ-ਡਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਧਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪੁੱਥਰਾ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਹੋਏ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਇਤਯਾਸ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨਜ਼ਰਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਠਾਂਡੀ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੋ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਜਲਦ ਹੀ ਸਾਰਥਕ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਉਪਰਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਕੋਰੜ ਦਾ ਸਵਾਇਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਚੋਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਚਾਰਜ ਸੂਰਮਾ ਹੀ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਗੈਰਸਟਰਾਂ

ਤੇ ਵਾਰ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਮਫਿਊਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੈਰਸਟਰ ਨੌਟਵਰਕਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਦਰਪਣ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪੁਲਿਸ ਸਿਰਫ ਓਨੀ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਭਾਰੀ ਚਾਰਜ, ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਦੇ ਲੋਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਡੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਣਨੀਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਚੌਫੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੁਝਾਹੀ ਨਾ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਸਪੀ ਹੋਲ ਕੁਆਰਟਰ ਹਰਪਿੰਡ ਕੰਗ ਰਿਡ, ਐਸਪੀਡੀ ਪਵਨਦੀਪ ਚੌਧਰੀ ਡੀਐਸਪੀ ਖੰਨਾ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਐਮਐਚਓ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚ ਲੈ ਕੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਦਰਪਣ ਆਹਲੂ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਤੱਏ ਹੋ ਮਾੜੇ ਅੰਸਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗਾਇਕਾ ਹਰਜੀਤ ਰਾਣੋ ਬਣੇ ਕਾਂਗਰਸ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੇ ਹਲਕਾ ਖੰਨਾ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਖੰਨਾ/ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਹਰਜੀਤ ਰਾਣੋ (ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ) ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਖੰਨਾ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦਾ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਦਿਆਂ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਿਹਨਤੀ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਰਾਣੋ ਆਪਣੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਹੋ। ਲੋਕ ਹੁਣ ਬਦਲਾਅ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ-2027 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ

ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ: ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ

ਹਰਜੀਤ ਰਾਣੋ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਅਤੇ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਉਹ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣਗੀ। ਉਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਖੰਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜੀਵ ਰਾਏ ਮਹਿਤਾ, ਬਲਕਾ ਕਾਂਗਰਸ ਖੰਨਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਕੱਲਾਹਾ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਖੜ, ਗਾਇਕ ਸਾਰਗ ਬਰਨ, ਗਾਇਕ ਹੋਰੀ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਿਚਰ ਸਿੰਘ ਰਿਟਾ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕਾਲੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੈਸ਼ਲੈੱਸ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਿਲ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਣਗਿਣਤ ਜਾਨਾਂ

ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਏਗਾ-ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਜਦੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੇਖ ਜ਼ੀਸ਼ਾਨ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਓਟੈਨਿਅਸ ਟ੍ਰਾਂਸਲਿਊਮਿਨਲ ਕੋਰੋਨਰੀ ਐਂਜਿਓਪਲਾਸਟੀ (ਪੀਟੀਐੱਚ), ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਂਜਿਓਪਲਾਸਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਨਾਲ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਐਂਜਿਓਗ੍ਰਾਮ ਕੀਤਾ। ਪੀਟੀਐੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਧਮਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਠੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਮਿੰਟ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਮੌਤ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਇਲਾਜ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਠੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਯੋਗ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ਲੈੱਸ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਜ਼ੀਸ਼ਾਨ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 80,320 ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕਰਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ੇਖ ਜ਼ੀਸ਼ਾਨ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਰੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਲਾਜ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਦੇ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਰ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਿਹਤ ਏਜੰਸੀ (ਐੱਸਐਚਏ), ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਛਲੇ

ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 6,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਡਿਅਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੀਟੀਐੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਐਂਜਿਓਗ੍ਰਾਮ ਸਮੇਤ ਪੀਟੀਐੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 64.82 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚ ਵਾਲੀ ਇਲਾਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਗੋਡੇ ਬਦਲਣ (ਨੀ ਫਿਲੋਸੋਫੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਜ ਦਾ ਲਾਭ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 6,138 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਛੇਵਾਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਮਲਾ ਔਸਤ ਇਲਾਜ ਲਾਗਤ 1,05,611 ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ 1.06 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਰ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੌਰਾਨ ਪੀਟੀਐੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਲਾਜ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰਨਾ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਉਪਲੱਬਧ ਕੈਸ਼ਲੈੱਸ ਸਹੂਲਤ ਸਦਕਾ ਹਸਪਤਾਲ ਆਰਥਿਕ ਹਸੀਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ 60 ਸਾਲਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀਟੀਐੱਚ, ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਐਂਜਿਓਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਤਹਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਹਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਝੱਲ ਸਕਦੇ

ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਸਿਹਤ ਕਾਰਡ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਲਾਜ ਦਾ ਖਰਚ ਸਾਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਬਦਲਤ ਠੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਹਸਪਤਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਕਾਰਡੀਓਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਸੋਹਣ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਟੀਐੱਚ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਇਲਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਿੰਟ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਉਪਲੱਬਧ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡਾਕਟਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਮੇਰਾ : ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੈਲ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਨਜਾਇਜ਼ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੋ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰਿਰਦ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੰਚ ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਈ ਡੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਰਜਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਹੋਲ ਖਿਗ ਬੈਨ ਵਿਖੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਮੇਰਾ ਵੱਲ ਆਯੋਜਿਤ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਅੰਨ

ਜਿਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੰਬੰਧ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਰਵਿਸ

ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸੁਦਾਗਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 25 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤੇ 45 ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਈ ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਭਾਵੇਂ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ

ਸਰਕਾਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਨਸ਼ੇ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਉਣ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਸੀਤਾ ਅਤੇ ਲਵ-ਕੁਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ: ਮਾਨ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਸਤਾਤਨ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਟੱਟ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 'ਆਪ' ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਨਮ ਸੰਧਿਆ ਦੌਰਾਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਸੀਤਾ, ਮਾਤਾ ਜਾਨਕੀ ਅਤੇ ਲਵ-ਕੁਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਨਵੇਂ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਰੂਟ ਦੇ ਨਾਲ 'ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ' ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ, ਇਕ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਨਾਟਕ 'ਹਮਾਰੇ ਰਾਮ' ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ

ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ 80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਆਸਾਥਾ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪੂਜਾ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੇਵਾ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਜਾਨਕੀ ਅਤੇ ਲਵ-ਕੁਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਦਰ ਮਾਤਾ ਜਾਨਕੀ, ਲਵ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇਸ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਚਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗੀ। ਇਹ ਆਸਾਥਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਲਵ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਣ ਕਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਡੀ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ, ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਹਗਾ ਬਾਝਡਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੱਤਾਂ ਤੇ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੱਸਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਜਾਊ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਨਿਫ਼ਤ ਦੇ ਬੀਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਬੀਜ ਉਗਾਏ। ਅਸੀਂ ਰਾਮ ਨੇਮੀ, ਗੁਰਪੁਰਬ, ਹਨੂਮਾਨ ਜੈਐਂਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ, ਈਦ ਅਤੇ ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਲਵ-ਮਿਲ ਕੇ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੰਸਰਾਜ ਰੁਪਵੇਸ਼ੀ ਜੀ ਦੇ ਸੁਰੀਲੇ ਭਜਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਗਰਮ

ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇਲ੍ਹ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੱਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਦੋਵੇਂ ਅਹਿਮ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਗਰਮ

‘ਇੱਕ ਸ਼ਾਮ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੇ ਨਾਮ’, ਜੋ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਵਾਂ ਰੁਗਾਗਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਅੱਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਆਸਾਥਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਮਾਹੌਲੇ ਦਾ ਗਾਥਾ ਬਣਿਆ। 'ਆਪ' ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਪੂਜਾ ਅਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਲਕ ਲਗਵਾਇਆ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਾ ਪੰਡਾਲ "ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਵੇਦ" ਦੇ ਜੋਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਭਜਨਾਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉੱਠਿਆ। ਸਨਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੂਜਾ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਆਪ' ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇੱਚਾਰਜ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਸਮੇਤ 'ਆਪ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ

ਯੂਨਾਈਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਫਿਸ ਆਫ ਡਰਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਰਾਈਮ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਲੁਧਿਆਣਾ : ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 'ਨਸ਼ਾ, ਐਚਆਈਵੀ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਆਫਿਸ ਆਫ ਡਰਗਜ਼ ਐਂਡ ਕਰਾਈਮ (ਯੂਐਨਓਡੀਸੀ) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ 'ਟਰਨ ਯੋਰ ਕਨਸਰਨ ਇੰਟ ਐਕਸਚੇਂਜ' (ਟੀਐਨਓਏਏ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਸ਼ਾ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰਾਜ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏ.ਆਈ.) ਮਾਹਿਰ ਨਿਪੁੰਨ ਸਿਆਲ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੈਸ਼ਨ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏ.ਆਈ.) ਮਾਹਿਰ ਸ੍ਰੀ ਨਿਪੁੰਨ ਸਿਆਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਭਰ ਰਹੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ (ਐਨਐਫਐਸਏ), 2013 ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਨ.ਐਫ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ

ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਅਸੀਂ ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਰਿਐਕਟਿਵ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ (ਰੀਅਲ-ਟਾਈਮ) ਅਤੇ ਡੇਟਾ-ਅਧਾਰਿਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵੱਲ ਵਧਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਨਿਪੁੰਨ ਸਿਆਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਥੇ ਏ.ਆਈ. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏ.ਆਈ.-ਸਮਰੱਥ

ਐਨਾਲਿਟਿਕਸ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫ.ਐਸ.ਏ. ਲੋਕਲ ਏ-ਪੋਸ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਡੇਟਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸਧਾਰਨ ਪੈਟਰਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ, ਬੈਦ ਪਏ ਰਾਸ਼ਨ ਡਿਪੂਆਂ, ਜਾਂ ਅਲਟਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਗਏ ਅਨਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜਲਦੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨ ਲਰਨਿੰਗ ਮਾਡਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਡੇਟਾਸੈਟਾਂ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਾਸ-ਰੈਫਰੈਂਸਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਐਂਟਰੀਆਂ, ਗਲਤ ਭੇਰ ਅਤੇ ਭਰਨ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਲਾਭਦਾਇਕੀ ਦੇ ਡੇਟਾ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 310ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਗੰਗਵਾਲ ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 310ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਮਾਤਾ ਵਿਪਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਵਾ, ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਛਾਪਾ, ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਰੁਜਾ,

ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਵਾ ਤੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਛਾਪਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ, ਜਨਨੈਣ, ਕਿਸਾਨੀ

ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਚੁਪਹਿਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਿਖ ਨੌਜਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਤਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰੀ ਸਰਗੋਧਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਪਰਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਾਂ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦਾਸ

ਦਿੱਲੀ ਮਹਿਰੋਲੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 9 ਜੂਨ 1710 ਨੂੰ 100-100 ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਇੱਕ- ਇੱਕ ਕਰਕੇ

ਦਿੱਲੀ ਮਹਿਰੋਲੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 9 ਜੂਨ 1710 ਨੂੰ 100-100 ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਇੱਕ- ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੀ, ਸਿਦਕ, ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੋਨੀਆਂ ਅਰੰਭਾ, ਪਰਿਆਰਾ ਅਰੰਭਾ, ਬਾਬਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਕਾ, ਇਸਪੈਕਟਰ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਇਸਪੈਕਟਰ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਸਪੁੱਤਰ ਅਜੇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਲਜਾ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਬਾ

ਜਥੇਦਾਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਮਿਤ ਹੋਇਆ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਰੋਹ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਨਾਮਵਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਤੇ ਕੱਚਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੱਕਤਰ ਦੀਪ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਜਥੇਦਾਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਮਿਤ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਅਤੇ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਢੋਲੇ ਸ਼ਾਹ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਜਿਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਗਰ ਦੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਸ ਸੋਗ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੰਜਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਈ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ

ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਸੀਨੀਆ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਤਰ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ, ਕੱਚਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਖਣ ਕੁਰਾਣਾ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਉਪਲ ਆਦਿ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇੱਥੇ ਬੇਵਕਤੀ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਦੀਪ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਸੱਮੁਚੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਚਾਲਣ ਕੱਚਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਿਲੋਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੱਚਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸੇਵਕ ਸਭਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਚੜਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਪੰਜਾਬ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋ ਰਿਹੈ ਤਰਲੋ-ਮੱਛੀ : ਜ਼ਫ਼ਰ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਪਟਿਆਲਾ : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸਨਸਨੀਪੇਜ਼ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਅਤੇ ਤਿੱਖੀ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਵਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਬੈਨੀ ਉੱਚ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰੁੱਪ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ (ਭੰਗ ਪਾਉਣ) ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਲੋ-ਮੱਛੀ ਰੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਫ਼ਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇੱਕ ਉੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ

ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕਰਨ ਲਈ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਭਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਇੱਕ ਉੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਸਨ।

ਐਸਐਸਪੀ ਖੰਨਾ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਪਾਹੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੇ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਤ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਖੰਨਾ/ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ ਖੰਨਾ ਪੁਲਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਪਾਹੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਸਐਸਪੀ ਡਾ. ਦਰਪਣ ਆਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰਹਿਤ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਗਦ ਰਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ

ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਬਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਨਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਖੰਨਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਡਾ. ਦਰਪਣ ਆਲੂਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. (ਇਨਵੇਸਟੀਗੇਸ਼ਨ) ਪਵਨਜੀਤ ਚੌਧਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਸਨਮਾਨ

ਨੇ ਵੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਪਾਹੀ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਲਗਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲਖਵਿੰਦਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਹੋਰ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. (ਆਈ) ਪਵਨਜੀਤ ਚੌਧਰੀ

ਬਾਵਾ ਨੇ ਮਨਰਾਜ ਠੁਕਰਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਗਗਨ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਰਵੀ ਭਾਟੀਆ ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਦੱਖਣੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਵਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਏ.ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ (ਏ.ਬੀ.ਸੀ) ਇੰਚਾਰਜ ਹਿਮਾਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਹਲਕਾ ਦੱਖਣੀ ਵਿੱਚ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਰਾਜ ਠੁਕਰਾਲ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਗਨ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਈ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਿਨਾਦੀਪਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ.ਬੀ.ਸੀ) ਗੁਰਨਾਮ

ਸਿੰਘ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਭੱਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ (ਏ.ਬੀ.ਸੀ) ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੋਲਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਂਥੀ ਦਾ ਰਹਿਅਵਾਲ ਦਸਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯੂਥ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਂਥੀ ਨਾਲ ਦਿਲੋਂ ਲਗਾਓ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਯੂਥ ਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਕਰਵਣ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਔਦਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚ, ਨਵਾਂ ਸਵੇਰਾ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ 2029 ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਾਂਥੀ ਆਉਣਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ. ਠੁਕਰਾਲ ਨੇ ਬਾਵਾ, ਵਰਿੰਦਰ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ

ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਵਾ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ 95 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਕੰਮ ਕਰਕੇ 2027 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਔਦਰ ਆਵੇ, ਇਸ ਆਲੋ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਾਸਟਰ ਹਰੀਦੇਵ, ਕੈਪਟਨ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ, ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਸਵੈਦੀ ਭੱਲਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਗੋਇਲ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਮਹਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ, ਮਮਤਾ, ਅਮਰ ਲੁੱਬਾ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਖੰਨਾ ਕਰਮਵੀਰ, ਅਨੰਧ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿਮਰਨ ਸਮਾਜਵਿਕਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਟਕਸਾਲੀ ਆਗੂ ਲੋਪੋ ਅਤੇ ਬਬਲੂ 'ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਸ ਪੰਜਾਬ' 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਸਮਰਾਲਾ : ਪੁਲਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੰਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੌਦੇ ਹਲਕਾ ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਉਲਟਫੇਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਪੰਥਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਆਧਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਟਕਸਾਲੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਬਲੂ ਲੋਪੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੁਲਸ ਸੁਰਜੀਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖ ਕੇ 'ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਸ ਪੰਜਾਬ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਪਿੰਡ ਲੋਪੋ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਪੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਛਾਲੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇ ਲੋਪੋ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਛਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਪੋ ਪਰਿਵਾਰ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਾਹਿਦਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਪਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੋਪੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਂਝ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਲ 1920 ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਅਟੁੱਟ ਭਰੋਸਾ ਲਾਏ, ਲੇਕਿਨ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵੱਲੋਂ ਪੰਥਕ, ਪਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕੌਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਠ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਰਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਪੂ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਸਮਰਾਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੁਰਾਣੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਤੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੱਕ ਛਿੱਕੇ ਠੇਕ ਕੇ ਕੌਮ 'ਤੇ ਤੜਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐਨਐਸਏ ਵਰਗੇ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਗਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਿਕਾ ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਮਾਈ ਡੈਂਟਰਜ਼' ਰਿਲੀਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਲੋ.ਸ਼ ਇੱਕ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਦਾ ਜ਼ਜ਼ਮ ਮਨਾਉਂਦਿਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਵਿੱਚ ਦਿਵਾਉਂਦਿਆਂ ਹਨ। ਲੇਖਿਕਾ ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ ਦੀ ਸ਼ਲਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੱਠਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਮਾਈ ਡੈਂਟਰਜ਼' ਹਰ ਉਸ ਮਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਤੇ ਦਇਆ ਵਰਗੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਧੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕੌਸ਼ਲ: ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੇਖਿਕਾ ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ

ਦਿਲੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਮਾਂ-ਧੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਬੜੇ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਹੋਸਲੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਯਕੜਨ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੇਖਿਕਾ ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ ਦੀ ਸ਼ਲਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੱਠਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਸਲ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਮਾਈ ਡੈਂਟਰਜ਼' ਹਰ ਉਸ ਮਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਤੇ ਦਇਆ ਵਰਗੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਉਸ ਧੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਕਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕੌਸ਼ਲ: ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੇਖਿਕਾ ਰਾਵੀ ਪੰਧੋਰ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਣਕਹੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਸ਼ਾਂਤ ਹਿਮਤ ਅਤੇ ਬੋਲਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਂ ਬਣਨ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਾਲ ਮੁਕੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਖੁਰਾਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੱਚ, ਵਿਜੇ ਚੌਧਰੀ, ਚੇਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਕਨੂੰ ਬਿੰਦ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਲੇਖਿਕਾ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ।

ਖੰਨਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਆਟੋ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਨੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ

ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸ਼ਰਮਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਨਿਕਲੀ ਫੂਕ

ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ

ਖੰਨਾ/ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ ਖੰਨਾ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ ਉਸ ਵੇਲੇ ਭਾਜੜਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਆਟੋ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਨੇ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਸਟਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਜੜਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪੈ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹਰ ਗੁਮ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾਕਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਦੋਵੇਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਵਤਾਰ ਨਗਰ, ਲਲਹੜੀ ਰੋਡ, ਖੰਨਾ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ

ਅਚਾਨਕ ਜਦੋਂ ਦਾ ਦਰਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਪਹਾੜ ਲਲਹੜੀ ਚੌਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਟੋ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਆਟੋ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਾਰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਔਰਤ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਟੋ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਤੁਰੰਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਔਰਤ ਅਤੇ ਨਵਜੰਮੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਆਟੋ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਲੋਹਰ ਗੁਮ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ

ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਪਹਾੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਲਲਹੜੀ ਚੌਕ ਸੇਵਾ ਕਿਵੇਂ ਮੰਗਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਨ ਵੱਧ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ

